

СТРАТЕГИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД за периода 2014—2020 година

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014—2020 година

1. ВЪВЕДЕНИЕ — ПРЕДСТАВЯНЕ НА КОНТЕКСТА

Осигуряването на безопасна и здравословна работна среда за над 217 милиона работници в ЕС е стратегическа цел за Европейската комисия, която работи в тясно сътрудничество с държавите членки, социалните партньори и другите институции и органи на ЕС.

Тъй като рисковете за здравето и безопасността на работниците са до голяма степен сходни в целия ЕС, Съюзът очевидно може да изпълнява определена роля при подпомагането на държавите членки за по-ефективно справяне с тези рискове и за осигуряването на равни условия на територията на ЕС.

Тази роля е изрично призната в Договора¹, който дава на Съюза споделена компетентност за насърчаване на сътрудничеството между държавите членки и за приемане на директиви, с които да се установят минимални изисквания за подобряване на работната среда с цел закрила на здравето и безопасността на работниците.

Действията на ЕС в областта на безопасността и здравето при работа (БЗР) през годините бяха осъществявани в контекста на стратегическа рамка на политиката, която включва **два основни компонента:**

1. всеобхватен корпус от законодателни текстове на ЕС, който обхваща най-значимите професионални рискове и осигурява общи определения, структури и правила, пригодени от държавите членки към техните различни национални условия; и

2. поредица от многогодишни програми за действие между 1978 г. и 2002 г., последвани от европейски стратегии (обхващащи периодите 2002-2006 г. и 2007-2012 г.), за да се установят приоритети и общи цели, да се осигури рамка за координиране на националните политики и да се насърчи една цялостна култура на превенция. В резултат на прилагането на стратегията за 2007-2012 г. 27 държави членки въведоха национални стратегии.

Превенцията на риска и насърчаването на по-безопасни и по-здравословни условия на работното място са от ключово значение не само за подобряване на качеството на работните места и условията на труд, но и за насърчаване на конкурентоспособността. Поддържането на здравето на работниците оказва пряко и измеримо положително въздействие върху производителността и допринася за подобряване на устойчивостта на системите за социална сигурност. Предпазването на работниците от тежки злополуки или професионални заболявания и насърчаването на доброто здраве на работниците през целия им трудов живот още от първото им работно място е от ключово значение, за да може те да работят по-дълго. Следователно това допринася за преодоляване на дългосрочните ефекти от застаряването на населението, в съответствие с целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж². По-специално в Насока за заетост 7 се набляга върху подобряването на качеството на работните места. В пакета от мерки в областта на заетостта³ бе подчертано, че подобряването на условията на труд оказва положително въздействие върху производителността и конкурентоспособността.

¹ Членове 151 и 153 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

² COM(2010) 2020 и COM(2014) 130 final.

³ COM(2012) 0173 final.

Инвестициите в областта на БЗР допринасят за благосъстоянието на работниците и са икономически ефективни. Според последните изчисления инвестициите в тази област могат да доведат до високи нива на възвръщаемост, средно 2,2⁴ и в диапазона между 1,29 и 2,89⁵.

Резултатите от оценката на стратегията за БЗР за периода 2007—2012 г.⁶ потвърждават значението на стратегическата рамка на ЕС за действие в рамките на политиките в областта на БЗР и показват силна подкрепа от страна на заинтересованите страни за продължаване на стратегическия подход на равнището на ЕС. В оценката се подчертава необходимостта от преразглеждане на целите, приоритетите и методите на работа, за да се адаптира рамката на политиката на ЕС към променящите се модели на работа и към новите и възникващите рискове.

През 2013 г. Комисията стартира обществена консултация онлайн⁷, за да проучи мненията на заинтересованите страни относно прилагането на предишната стратегия за БЗР и относно възможните следващи стъпки. Получените над 500 отговора потвърдиха необходимостта да се запази координацията на равнището на ЕС в тази област и бяха отправени полезни предложения по отношение на съдържанието на новата стратегическа рамка. Голямо мнозинство от респондентите са счели, че трябва да се положат допълнителни усилия, за да се намалят административната тежест и разходите за привеждане в съответствие при малките и средни предприятия (МСП). По-голямата част от респондентите също така посочиха, че тези цели трябва да бъдат преследвани при същевременно поддържане на високо равнище на съответствие с принципите на БЗР, независимо от размера на дружеството.

В своето предложение за стратегическа рамка за здравословни и безопасни условия на труд за 2014—2020 г. Комисията взе под внимание няколко предложения, всички в полза на стартиране на инициатива за стратегическа политика, по-специално предложенията на Европейския парламент⁸, Консултативния комитет за безопасност и здраве (ККБЗ)⁹ и Комитета на старшите инспектори по труда (КСИТ)¹⁰.

За да завърши процеса на консултации, Комисията организира конференция, посветена на условията на труд¹¹, която събра основните заинтересовани страни за обсъждане на ключови предизвикателства и приоритети за по-добри здравословни и по-безопасни условия на труд.

Изпълнението на тази стратегическа рамка ще се провежда успоредно с последваща оценка на законодателството на ЕС в областта на БЗР, която се очаква да доведе до заключения до края на 2015 г. Тази оценка, която се изисква съгласно Рамкова директива 89/391/ЕИО и е включена в програмата на Комисията за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT)¹², ще укрепи доказателствената основа за евентуални нови инициативи в бъдеще. Поради тази причина и предвид ключовото значение на този преглед, настоящата стратегическа рамка ще бъде преразгледана през 2016 г., за да се вземат изцяло под внимание резултатите от оценката и от прегледа на стратегията „Европа 2020“.

В настоящото съобщение се определят основните стратегически цели и редица действия за насърчаване на здравословните и безопасни условия на труд на работниците (част 4) въз основа на идентифициране на нерешените проблеми (част 2) и основните предизвикателства (част 3).

⁴ Международна асоциация по социално осигуряване (МАСО), *The return on prevention: Calculating the costs and benefits of investments in occupational safety and health in companies* („Възвръщаемост на превенцията: Изчисляване на разходите и ползите от инвестиции в областта на здравословните и безопасни условия на труд в дружествата“), <http://www.issa.int>.

⁵ Проект BenOSH, *Socio-economic costs of accidents at work and work-related ill health* („Социално-икономически разходи за трудови злополуки и професионални заболявания“), <http://ec.europa.eu/social>.

⁶ SWD (2013) 202.

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=333&langId=bg&consultId=13&visib=0&furtherConsult=yes>.

⁸ Резолюция А7-0409/2011 на Европейския парламент от 15 декември 2011 г. относно междинния преглед на Европейската стратегия; Резолюция 2013/2685 (RSP) на Европейския парламент от 12 септември 2013 г. относно Европейската стратегия за здравословни и безопасни условия на труд.

⁹ Становище, прието на 1 декември 2011 г.

¹⁰ Становище, прието на 9 февруари 2012 г.

¹¹ Конференция, посветена на условията на труд, състояла се на 28 април 2014 г.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=88&eventsId=979&furtherEvents=yes>

¹² COM(2012) 746.

2. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА — НАПРЕДЪК И НЕРЕШЕНИ ПРОБЛЕМИ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВΟΣЛОВНИТЕ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Постигнатите подобрения в резултатите на ЕС в областта на БЗР през последните 25 години се дължат до голяма степен на всеобхватното законодателство и действията в рамките на политиките, инициирани и реализирани от Съюза, държавите членки и заинтересованите страни, например социалните партньори.

Повечето от законодателните и незаконодателните инициативи, определени в стратегията за БЗР за периода 2007—2012 г., вече са изпълнени.

Стратегията на ЕС за БЗР осигури обща рамка за координация и общо разбиране за посока на действие. Понастоящем 27 държави членки разполагат с национална стратегия в областта на БЗР, адаптирана към националните условия и ключовите приоритетни области. Между 2007 и 2011 г. в ЕС бе постигнато намаляване с 27,9% на равнището на злополуките, водещи до отсъствие от работа за повече от три дни¹³. Инициативите за повишаване на осведомеността, осъществявани на равнището на ЕС и на национално равнище, допринесоха за укрепване на културата на превенция на риска.

Според неотдавнашно проучване на „Евробарометър“¹⁴, болшинството от работниците изразяват задоволство по отношение на здравословните и безопасни условия на труд на настоящото им работно място (85%), а над три четвърти (77%) твърдят, че имат достъп до информация и/или обучения за БЗР на работното място.

Оценката на стратегията за БЗР за периода 2007—2012 г. потвърди, че изпълнението на стратегията като цяло бе ефективно и нейните основни цели бяха постигнати. Стратегията на ЕС спомогна да се подобри прилагането на законодателството в областта на БЗР и да се пояснят правилата на ЕС. Въпреки това прилагането продължава да бъде предизвикателство, особено за МСП, които изпитват затруднения при спазването на някои регулаторни изисквания. Освен това има пропуски, особено по отношение на въздействието върху отделни дружества на местно ниво, по-специално МСП. Държавните органи участваха активно в изпълнението на стратегията; при други партньори на ЕС, по-специално националните социални партньори обаче беше по-трудно да се постигне чувство на отговорност. Статистическото събиране на данни и разработването на инструменти за мониторинг бяха недостатъчни. По-специално в оценката на стратегията за периода 2007—2012 г. се подчертава необходимостта от по-ефективни мерки за преодоляване на въздействието на конкретни превантивни действия върху отделни дружества (особено МСП), взаимодействието на БЗР с околната среда и химикалите, както и ефективна превенция на професионалните и свързаните с работната среда заболявания.

Въпреки значителното намаляване на злополуките и по-добрата превенция, по отношение на здравословните и безопасните условия на труд в ЕС е необходимо по-нататъшно подобрение.

- Всяка година над 4000 работници умират вследствие на злополуки по време на работа, а повече от три милиона работници претърпяват тежки злополуки по време на работа, водещи до отсъствие от работа за повече от три дни¹⁵.

- 24,2 % от работниците смятат, че здравето и безопасността им са изложени на риск поради тяхната работа, а 25 % заявяват, че работата им оказва предимно отрицателен ефект върху тяхното здраве¹⁶.

- В допълнение към човешкото страдание, разходите, дължащи се на свързан с работата отпуск по болест, са неприемливо високи. В Германия 460-те милиона дни отпуск по болест годишно се изчисляват на загуби за производителността в размер на 3,1 % от БВП¹⁷.

¹³ Европейска статистика на трудовите злополуки (ECT3), оценка на Евростат. Данни за Европейската класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2, сектори А С-N.

¹⁴ Експресно проучване на „Евробарометър“ на условията на труд http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_404_391_en.htm#398

¹⁵ Европейска статистика на трудовите злополуки (ECT3), 2011 г.

¹⁶ Европейско проучване на условията на труд (EWCS), 2010 г.

- Разходите за социална сигурност, свързани с болести или зло-полуки, също са неприемливо високи. През финансовата 2010 - 2011 година нетните разходи на правителството само в Обединеното кралство бяха оценени на 2381 млн. GBP¹⁸.

С цел допълнително подобряване на здравето и безопасността на работниците в съответствие с изискванията, залегнали в Договора (членове 153 и 156), Комисията следва да предприеме устойчиво действие в рамките на политиките в сътрудничество с държавите членки. Икономическите и социалните ползи от обществената политика за здравословни и безопасни условия на труд са добре документирани с оглед на положителното влияние върху растежа и постигането на по-висока производителност, намаляване на злополуките и по-ниска честота на сериозните заболявания. Когато обаче се предприемат действия, следва надлежно да се вземат предвид и разходите за предприятията.

3. КАКВИ СА ОСНОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА?

Анализът на ситуацията в предишния раздел показва ключовите предизвикателства, които са общи за целия Съюз и изискват допълнително действие в рамките на политиките.

- **Първо предизвикателство: Подобряване на прилагането в държавите членки, по-специално чрез подобряване на капацитета на микропредприятията и малките предприятия да въвеждат ефективни и ефикасни мерки за предотвратяване на риска**

В отделните държави членки съществуват различни подходи за практическото прилагане на законодателството в областта на БЗР. Това е от особено значение по отношение на степента, до която са изпълнени изискванията в частните предприятия и органите от публичния сектор, в различните сектори на икономическа дейност и в рамките на различни по размер дружества.

В повечето случаи обхватът и ефективността на управлението на БЗР остава особено предизвикателство за микропредприятията и малките предприятия. При по-малките предприятия се запазва тенденцията за по-ниски нива на съответствие с националните правила и правилата на ЕС и се отчитат по-малко мерки за управление на БЗР в сравнение с големите предприятия¹⁹.

Причините за това са многобройни и варират от присъщата трудност да се спазват регулаторни и административни разпоредби, често поради липсата на налични експертни познания, до липса на осведоменост относно задълженията, липса на насоки или неефективно правоприлагане. Освен това разходите за привеждане в съответствие са по-високи за МСП в относително изражение.

В рамките на стратегията за периода 2007—2012 г. Комисията и Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) разработиха практически ръководства и материали за добри практики в подкрепа на изпълнението на мерките по БЗР по отношение на МСП. Разработеният от EU-OSHA интерактивен онлайн инструмент за оценка на риска (OiRA)²⁰ представлява огромен принос за улесняване на спазването на БЗР от страна на МСП. Необходими са обаче по-целенасочени усилия на равнището на ЕС и на национално равнище. Създателите на политиките следва да проучат конкретните обстоятелства и ограниченията на микропредприятията и малките предприятия, когато определят и въвеждат регулаторни мерки за БЗР. Те не трябва да приемат за даденост, че задълженията, произтичащи от правилата за БЗР, ще се изпълняват по еднакъв начин от големите и малките предприятия или че ще имат еднакви относителни разходи.

¹⁷ Доклад на германския федерален институт за безопасни и здравословни условия на труд (BAuA) и на германското министерство на труда „*Safety and Health at Work*“ („Безопасност и здраве при работа“), 2011 г.

¹⁸ Разходи на Великобритания във връзка със смъртни случаи на работното място и самостоятелно докладвани наранявания и влошено здраве, 2010—2011 г., HSE, 2013 г.

¹⁹ В съответствие с доклада от Европейското проучване относно новите и възникващите рискове (ESENER) от 2012 г. размерът на предприятието, промишленият сектор и държавата са най-значимите фактори за степента на управлението на БЗР в предприятията.

²⁰ <http://www.oiraproject.eu/> Интерактивният онлайн инструмент за оценка на риска OiRA представлява уеб платформа, която позволява да се създават инструменти за оценка на риска по сектори на всеки език по лесен и стандартизиран начин. Тя дава възможност да се създават лесни за използване и безплатни онлайн инструменти, които могат да помогнат на микропредприятията и малките предприятия да въведат поетапен процес за оценка на риска — от определяне и оценка на рисковете на работното място, през вземане на решения и осъществяване на превантивни действия, до мониторинг и докладване.

Трябва да бъдат въведени опростени и по-ефективни решения, при които се отчита ситуацията на малките и средните предприятия и така се гарантира ефективна защита на здравето и безопасността на работниците на всички работни места, независимо от размера на предприятието. Това изисква опростяване на законодателството, където е подходящо, както и осигуряване на персонализирани насоки и подкрепа на микропредприятията и малките предприятия с цел да се улесни оценката на риска.

• **Второ предизвикателство: Подобряване на превенцията на свързаните с труда заболявания чрез преодоляване на съществуващи, нови и възникващи рискове**

Здравословните проблеми в резултат на условията на труд, включително заболявания, причинени или влошени от неблагоприятни условия на труд, представляват сериозна тежест за работниците, предприятията и системите за социална сигурност²¹.

В последните публикувани оценки на Международната организация на труда (МОТ)²² се посочва, че през 2008 г. в ЕС-27 е имало общо 159 500 смъртни случая поради заболявания, свързани с работата, като най-честата причина са ракови заболявания (95 500 случая).

Според оценките между 4% и 8,5% от общия брой на раковите заболявания се дължат на професионална експозиция. Смъртните случаи, свързани с химични вещества, представляват почти половината от всички смъртни случаи, свързани с работата.

Бяха положени значителни усилия за превенция на професионалните заболявания и нови или възникващи рискове. Бе въведено законодателство на ЕС за регулиране на химикалите с цел да се гарантира високо ниво на защита на човешкото здраве и околната среда (REACH²³ и CLP²⁴) и за предприемане на мерки във връзка с експозицията на електромагнитни полета. Същевременно бяха предприети различни незаконодателни дейности, включително разпространение на информация, обмен на добри практики, както и стартираните от EU-OSHA двугодишни общоевропейски кампании за повишаване на осведомеността²⁵. Предвид сериозността на предизвикателството е необходимо да се обръща постоянно специално внимание на професионалните ракови заболявания, заболяванията, причинени от експозиция на азбест, белодробните заболявания, кожните заболявания, астмата и другите хронични заболявания.

Много нови технологии и иновации в организацията на работа подобриха значително благосъстоянието при работа и условията на труд, при все това ефективното предотвратяване на свързани с работата заболявания изисква да се предвиждат потенциалните отрицателни ефекти от новите технологии върху здравето и безопасността на работниците. Използването на нови технологии в промишлеността води до нови продукти и процеси, които трябва да бъдат изпитани и проверени в достатъчна степен, за да се гарантира, че са безопасни и не създават големи опасности за потребителите и работниците. Наноматериалите са един такъв пример, тъй като те могат да притежават уникални свойства, които могат да изискват нови методи за изпитване за токсичност и инструменти за предвиждане на риска още от фазата на разработване на продукта, за да се проучат по подходящ начин свързаните с безопасността аспекти. Трябва да се преодолеят и другите възникващи рискове, свързани с развитието на биотехнологиите и „зелените“ технологии.

²¹ Вижте например специално проучване по този въпрос: Binazzi et al., *The burden of mortality with costs in productivity loss from occupational cancer in Italy*, American Journal of Industrial Medicine, ноември 2013 г.; брой 56(11): стр. 1272—9.

²² <http://www.ilo.org/safework/lang--en/index.htm>

http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/moscow/areas/safety/docs/safety_in_numbers_en.pdf.

²³ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), ОВ L 136, 29.5.2007 г.

²⁴ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, ОВ L 353, 31.12.2008 г.

²⁵ Кампания на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) „Да работим заедно за превенция на риска“, 2012—2013 г.

Кампания на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) „Поддържай безопасно работно място“, 2010—2011 г.

Кампания на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) „Оценка на риска“, 2008—2009 г.

Кампания на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) „Инициатива за здравословно работно място“, 2007—2008 г.

Промените в организацията на работата в резултат на развитието на информационните технологии, и по-специално тези, които позволяват постоянна свързаност, създават огромни възможности за гъвкави и интерактивни работни процеси. Налице е също така увеличаване на разнообразието на работната сила, което се отразява в новите нетипични договорни споразумения и модели на работа, както и по-значителното текучество, свързано с по-кратки работни назначения, особено при по-младите работници. Според неотдавнашно проучване на „Евробарометър“ обаче работниците считат стреса за един от основните професионални рискове (53%), следван от ергономичните рискове (повтарящи се движения или изморителни или болезнени пози (28%), както и ежедневно повдигане, носене или преместване на товари (24%). Специално внимание трябва да се отдели за намаляване на отрицателното влияние, което промените в организацията на работата оказват върху физическото и психическото здраве. Жените в частност са изправени пред специфични рискове, например мускулно-скелетни смущения или специфични ракови заболявания, в резултат на естеството на някои видове работни места, където работят предимно жени²⁶.

- **Трето предизвикателство: Справяне с демографската промяна**

Населението на ЕС застарява, като броят на хората над 60-годишна възраст в ЕС нараства с над два милиона души всяка година. Работещото население също застарява, като дялът на заетите по-възрастни работници се увеличава в сравнение с този на по-младите работници.

Според прогнозните данни на Евростат за населението (Еуропор 2010) работещото население на възраст между 55 и 64 години в ЕС-27 се очаква да нарасне с около 16% в периода 2010—2030 г.

В приетата от Комисията Бяла книга относно пенсиите се призовава за удължаване на трудовия живот, за да се запазят адекватни и устойчиви пенсионните системи. Това ще изисква подходящи условия на труд²⁷.

Доброто здраве и безопасността на работниците са необходими за устойчив трудов живот и активен живот в добро здраве на възрастните хора, особено в контекста на застаряващото работещо население и удължаването на трудовия живот. Това изисква създаването на безопасна и здравословна околна среда през целия трудов живот на все по-разнообразната работна сила.

Насърчаването на култура на превенция е от съществено значение за постигането на тази цел.

Успешното удължаване на професионалния живот зависи в голяма степен от съответното адаптиране на работните места и организацията на работа, включително на работното време, достъпността на работното място и консултации на работното място, насочени към по-възрастните работници. Освен това следва да се развива пригодност за заетост през целия живот с оглед променящите се с възрастта възможности на работниците.

Иновативните ИКТ продукти и услуги (например за интелигентна работна среда) предлагат широка гама от възможности за подобряване на пригодността за заетост.

В допълнение към това са необходими мерки за реинтеграция и рехабилитация, които позволяват по-скорошно връщане на работа след злополука или заболяване, за да се избегне изключването на работници от пазара на труда за постоянно.

4. ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

С цел да се отговори по един цялостен и мултидисциплинарен начин и на трите предизвикателства, посочени в раздел 3, Комисията предлага набор от действия, които да се прилагат или разработят в тясно сътрудничество с държавите членки, социалните партньори и други заинтересовани страни, групирани в седем ключови стратегически цели. Степента, до която са изпълнени тези цели, и напредъкът при изпълнението на плана за действие ще бъдат предмет на

²⁶ EU-OSHA, 2013 г. *New risks and trends in the safety and health of women at work*. („Нови рискове и тенденции в областта на безопасните и здравословни условия при работа на жените“) <https://osha.europa.eu/en/publications/reports/new-risks-and-trends-in-the-safety-and-health-of-women-at-work/view>.

²⁷ Бяла книга. „Програма за адекватни, сигурни и устойчиви пенсии“, COM(2012) 55 final.

системно наблюдение и оценка и ще бъдат отчетени като част от оценката на законодателството в областта на БЗР.

4.1. Допълнително консолидиране на националните стратегии

Координиращата роля на ЕС е широко призната и се счита за надеждна отправна точка. Оценката на стратегията на ЕС за БЗР за периода 2007—2012 г. показва, че 27 държави членки са въвели национални стратегии за БЗР в съответствие със стратегията на ЕС.

Обобщеният анализ на националните стратегии показва, че те като цяло отразяват приоритетите, определени в стратегията на ЕС, като в същото време ги адаптират към съответния национален контекст. В повечето държави членки заинтересованите страни на национално равнище подчертават ролята на стратегията на ЕС в областта на БЗР, като отдават приоритет на БЗР в националната политическа програма и оказват влияние върху националните процеси по вземане на решения в тази област. При все това ЕС може да играе по-важна роля и да участва по-системно в прилагането на националните стратегии чрез координиране на политиките, взаимно обучение и използване на средства от ЕС. Държавите членки се приканват да обмислят възможността да преразгледат своите национални стратегии в контекста на новата стратегическа рамка на ЕС в областта на БЗР, в тясна консултация със съответните заинтересовани страни, включително социалните партньори.

Действия, считано от 2014 г.:

- преглед на националните стратегии в областта на БЗР в контекста на новата стратегическа рамка на ЕС → държавите членки в консултация със съответните заинтересовани страни, включително социалните партньори;
- създаване на база данни, която обхваща всички национални стратегически рамки в областта на БЗР → Комисията в сътрудничество с EU-OSHA; и
- определяне на точки за контакт във връзка с националните стратегии (държавите членки), които ще се срещат редовно с цел отбелязване и обмен на добри практики → Комисията, EU-OSHA, ККБЗ и КСИТ.

4.2. Улесняване на спазването на законодателството в областта на БЗР, по-специално от микропредприятията и малките предприятия

МСП изпитват по-големи трудности при спазването на регулаторните изисквания в тази област. Следователно е изключително важно да се подобри качеството на насоките и да се осигурят практически инструменти, за да се улесни спазването на законодателството в областта на БЗР. Нуждите на микропредприятията и малките предприятия ще бъдат взети под внимание при прилагането на действия на равнището на ЕС и на национално равнище, включително подходящо адаптиране на инструменти като OiRA.

Действия, считано от 2014 г.:

- предоставяне на финансова и техническа подкрепа за прилагане на OiRA и други базирани на ИТ инструменти в държавите членки, с акцент върху приоритетни сектори → държавите членки с подкрепата на Европейския социален фонд (ЕСФ) и EU-OSHA;
- разработване на насоки и идентифициране на примери на добри практики, като се отчитат специфичното естество и условия на малките и средните предприятия и особено микропредприятията → Комисията и EU-OSHA;
- насърчаване на обмена на добри практики, като така МСП ще бъдат подкрепени от по-големите предприятия във веригата изпълнител—доставчик—купувач с цел подобряване на БЗР → Комисията в сътрудничество с държавите членки и ККБЗ; и
- продължаване на кампании за повишаване на осведомеността → Комисията в сътрудничество с държавите членки и EU-OSHA.

4.3. По-добро прилагане на законодателството в областта на БЗР от държавите членки

Често дружеството и работниците узнават за първи път за правилата в областта на БЗР едва при посещението на инспектор по труда. Това предполага пропуски в осведомеността, които трябва да се преодолеят по систематичен начин. Много е важно на инспекторите по труда да се гледа като на органи, които улесняват спазването на законодателството, а не като пречка за стопанската дейност.

Инспекторатите по труда също така изпълняват ключова роля при определянето и възпирането на недеklarирания труд. Ето защо проверките, макар и винаги насочени най-вече към спазването на правилата, следва да оказват подкрепа и да са добре насочени към специфичните рискове. В ЕС има около 20 000 инспектори по труда — приблизително по един инспектор на 9000 работници, обхванати от съответните национални инспекторати по труда²⁸. Те извършват около 1 500 000 проверки годишно²⁹.

Ефективността на инспекциите по труда зависи до голяма степен от експертните знания на инспекторите по труда и способността им да извършват тези проверки. Необходимо е обучение по БЗР за инспекторите по труда, по-специално по отношение на възникващите рискове и нови технологии, с цел правилно извършване на проверки, свързани с риска.

Предвид бюджетните ограничения, програмите на ЕС за финансиране (включително чрез ЕСФ) биха могли да се използват по-добре, за да се осигурят необходимите ресурси на инспекторатите по труда. Обменът на добри практики между инспекторатите по труда на равнището на ЕС е и трябва да продължи да бъде инструмент за подобряване на тяхната ефективност.

Действия, считано от 2014 г.:

- определяне на ресурсите на инспекторатите по труда и оценка на техния капацитет да извършват основните си задължения по прилагането на законодателството в областта на БЗР → КСИТ;
- оценка на програмата за обмен/обучение на инспектори по труда и проучване на начини за усъвършенстване на настоящите инструменти за сътрудничество в рамките на КСИТ, като се вземат предвид новите предизвикателства в областта на БЗР → Комисията в сътрудничество с КСИТ; и
- оценка на ефективността на санкциите и административните глоби, които се налагат от държавите членки, както и други мерки за „меко“ правоприлагане и нетрадиционни начини за мониторинг на спазването → Комисията в сътрудничество с държавите членки чрез КСИТ и ККБЗ.

4.4. Опростяване на съществуващото законодателство

В съответствие с целите на програмата REFIT³⁰ се изискват непрекъснати съвместни усилия от страна на Комисията, останалите институции на ЕС и държавите членки с цел да се опрости законодателството на ЕС и да се премахне ненужната административна тежест. През следващите години една от основните грижи ще бъде да се оцени дали съществуващото законодателство в областта на БЗР е подходящо за целта, като се проучи как може да се подобри неговото прилагане и да се осигури по-добро, ефективно и равностойно спазване във всички държави членки и предприятия.

В съответствие с Директива 89/391/ЕИО понастоящем Комисията извършва всеобхватна оценка на целия корпус от законодателни актове в областта на БЗР³¹. Като част от това усилие неотдавна държавите членки представиха на Комисията своите национални доклади относно

²⁸ Доклади на националните инспекторати по труда за 2011 г., изпратени на КСИТ.

²⁹ Доклади на националните инспекторати по труда за 2009 г., изпратени на КСИТ.

³⁰ COM(2013) 685 final.

³¹ В съответствие с член 17а от Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място, ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1.

прилагането на 24 директиви за БЗР. Понастоящем Комисията анализира националните доклади за прилагането, които ще бъдат взети предвид при оценката.

При оценката ще се обърне особено внимание на определянето на евентуални възможности за опростяване и/или намаляване на административната тежест, особено за микропредприятията и малките предприятия, като същевременно се запази високо равнище на защита на здравето и безопасността на работниците. Този процес е от значение не само за правото на ЕС, но и за националните правни и административни разпоредби, с които се транспонира правото на ЕС. Поради това държавите членки се насърчават да предприемат паралелно подобни действия. Резултатите от оценката, които ще бъдат готови през 2015 г., ще бъдат взети предвид при прегледа на стратегическата рамка през 2016 г.

Действия, считано от 2014 г.:

- определяне на евентуални възможности за опростяване и/или намаляване на ненужната тежест като част от оценката на законодателството в областта на БЗР и насърчаване на обществен дебат с всички заинтересовани страни → Комисията и ККБЗ;
- насърчаване на държавите членки да определят източниците на специфична регулаторна тежест, създадени от техните законодателни актове, с които се транспонира законодателството в областта на БЗР, и от националното законодателство, както и анализ на националните доклади за изпълнение, за да се определят добри практики и да се насърчи обменът на информация → държавите членки в сътрудничество с Комисията; и
- да се оцени положението на микропредприятията в секторите с нисък риск и да се обмисли как може да се опрости прилагането на оценката на риска, включително при документацията → Комисията.

4.5. Преодоляване на проблемите, свързани със застаряването на работната сила, възникващите нови рискове, превенция на свързаните с работата и професионални заболявания

Променящите се технологии, новите продукти и пускането на пазара на нови химикали създават необходимост да се съберат и оценят надеждни научни доказателства, за да се определи как е най-добре да се реагира на възникващите нови рискове. Институциите на ЕС, и по-специално Комисията, следва да мобилизират най-висококвалифицираните налични експерти, за да работят по този въпрос.

Освен това трябва да се обърне специално внимание и да се осъществят целенасочени действия във връзка с рисковете, които засягат конкретни възрастови групи, лицата с увреждания и жените. В рамките на пилотния проект относно БЗР за по-възрастните работници ще се определят начини за насърчаване на физическото и психичното здраве на по-възрастните работници. Освен това ще се осигурят примери за добри практики и улесняване на обмена на информация³². Съвместната програма за интелигентна заобикаляща среда допринася за преодоляване на предизвикателствата във връзка със застаряването на работната сила.

Оценката на нововъзникващи рискове въз основа на научни доказателства и разпространението на резултатите ще представляват ключови елементи от последващата оценка на настоящото законодателство в областта на ЗБР.

Действия, считано от 2014 г.:

- създаване на мрежа от професионалисти и учени в областта на БЗР и определяне на необходимостта от създаване на независим научен консултативен орган, който да представя на Комисията техните препоръки → Комисията;
- подкрепа за разпространението на констатациите на Европейската обсерватория на риска сред съответните участници → Комисията в сътрудничество с EU-OSHA;

³² https://osha.europa.eu/bg/priority_groups/ageingworkers/ep-osh-project.

- насърчаване на определянето и обмена на добри практики относно начините за подобряване на условията за БЗР за определени категории работници, например по-възрастни работници, неопитни млади работници (включително работници с различни форми на временни договори), стажове, работници с увреждания и жени → EU-OSHA;
- насърчаване на мерки за рехабилитация и реинтеграция чрез прилагане на резултатите от пилотния проект на Европейския парламент за по-възрастните работници и на европейската кампания за здравословни работни места през 2016—2017 г. → Комисията в сътрудничество с EU-OSHA; и
- определяне и разпространение на добри практики за предотвратяване на проблеми с психичното здраве при работа → EU-OSHA.

4.6. Подобряване на събирането на статистически данни и разработване на информационна база

За създаването на политика, основана на доказателства, е важно да се събират надеждни, навременни и съпоставими статистически данни относно свързани с работата злополуки и заболявания, професионални експозиции, свързано с работата влошаване на здравето и да се анализират разходите и ползите в областта на БЗР. Във връзка с трудовите злополуки в Регламент (ЕС) № 349/2011 на Комисията³³ бе определено ежегодно събиране на данни с начало 2013 г. Въпреки това все още съществуват предизвикателства във връзка с данните за професионални експозиции и влошено здраве в резултат от работата. Поради това все още е трудно да се сравни прилагането на БЗР в отделните държави членки и да се достигне до заключения за политиката въз основа на доказателства от подобни сравнения. Положението е особено сложно по отношение на професионалните и свързаните с труда заболявания.

Поради това националните и европейските статистически експерти следва да работят заедно и да увеличат усилията си за подобряване на събирането на данни и разработването на общи подходи с оглед идентифицирането и измерването на рисковете за здравето на работниците, като в същото време надлежно се вземат предвид съответните административни разходи за предприятията и националните администрации.

Действия, считано от 2014 г.:

- да се направи оценка на качеството на данните за трудовите злополуки, предавани от държавите членки в рамките на събирането на данни за Европейската статистика на трудовите злополуки (ESAW), с цел подобряване на покритието, надеждността, съпоставимостта и навременността → Комисията и компетентните национални органи;
- до края на 2016 г. да се разгледат различни варианти за подобряване на достъпността и съпоставимостта на данните за професионални заболявания на равнището на ЕС и да се оцени осъществимостта на опростеното предаване на данни → Комисията и компетентните национални органи;
- да започнат дискусии в рамките на ККБЗ със съвети от националните експерти, за да се изготвят препоръки за създаване на обща база данни за професионални експозиции → Комисията, ККБЗ и националните експерти;
- преди 2016 г. да се проучат възможности за подобряване на информацията относно разходите и ползите в областта на БЗР; и
- преди 2016 г. да се разработи инструмент за наблюдение на изпълнението на стратегическата рамка на ЕС за периода 2014—2020 г., включително показатели за политиката и изпълнението, въз основа на резултатите от стратегията за 2009 г. → Комисията и ККБЗ.

³³ Регламент (ЕС) № 349/2011 на Комисията от 11 април 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд по отношение на статистическите данни за трудовите злополуки, ОВ L 97, 12.4.2011 г., стр. 3—8.

4.7. Подобро координиране на усилията на ЕС и международните усилия за преодоляване на проблемите, свързани с БЗР, и ангажиране на международни организации

В една глобализирана икономика е в интерес на ЕС да се повишат стандартите за труд и да се подобри тяхното ефективно прилагане в световен мащаб, като се предприемат многостранни действия в сътрудничество с компетентните международни органи, както и двустранни действия в отношенията на ЕС с трети страни. ЕС трябва също така да подкрепи страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки да приведат своя структурен капацитет и законодателство в съответствие с изискванията на правото на ЕС.

Ролята на образец на политиката на ЕС в областта на БЗР се признава от много международни партньори и наблюдатели. Доказателство за това е бързото разширяване на двустранното сътрудничество през последните години, при това не само с традиционни партньори от развитите икономики като САЩ, но също така и по-специално с нови партньори от развиващите се икономики като Китай и Индия.

Комисията може значително да допринесе за намаляване на трудовите злоупотреби и професионалните заболявания в световен мащаб. Необходими са съгласувани усилия от ЕС, по-специално заедно с МОТ и други специализирани организации като Световната здравна организация (СЗО) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), като за основа се използват настоящите усилия за сътрудничество, за да се постигнат по-добри резултати в рамките на ЕС и по-специално извън него. Необходимо е подобряване на оперативното сътрудничество, за да се гарантира последователен и съгласуван подход, както и да се използват по-добре полезните взаимодействия на равнището на ЕС и на международно равнище.

Действия, считано от 2014 г.:

- да продължи подпомагането на страните кандидатки по време на преговорите за присъединяване по глава 19 и на потенциалните страни кандидатки, които са сключили споразумение за стабилизиране и асоцииране, в усилията им да приведат в съответствие своето законодателство в областта на БЗР с правото на ЕС → Комисията;
- укрепване на сътрудничеството в областта на БЗР, по-специално с МОТ, и също така със СЗО и ОИСР → Комисията;
- да се стартира преглед на меморандума за разбирателство с МОТ с цел да се отрази по-добър начин политиката в областта на БЗР → Комисията;
- да се допринесе за прилагането на главата за устойчиво развитие на споразуменията на ЕС за свободна търговия и инвестиции по отношение на БЗР и условията на труд → Комисията;
- предприемане на мерки, по-специално съвместно с МОТ, във връзка със слабостите по отношение на БЗР в глобалната верига на доставки и осъществяване на принос към инициативите на Г-20 за по-безопасни работни места → Комисията; и
- засилване на съществуващото сътрудничество и диалога относно БЗР със стратегически партньори → Комисията.

5. ИНСТРУМЕНТИ НА ЕС

5.1. Законодателство

Законодателството е доказало своето значение в осигуряването на ЕС с общ корпус от определения, стандарти, методи и инструменти за превенция в областта на БЗР. Една обща за ЕС законодателна рамка в областта на БЗР е от решаващо значение за гарантиране на висока степен на защита на работниците и за създаването на равни условия за всички предприятия, независимо от техния размер, местоположение или сектор на дейност. Доказателствата сочат, че изпълнението на законовите задължения и мерките за изпълнение, предприети от контролните органи, включително инспекторатите по труда, продължават да бъдат ключови двигатели за управлението на БЗР в повечето предприятия³⁴.

³⁴ *Обобщаващ доклад от Европейското проучване относно новите и възникващите рискове (ESENER) — Управление на безопасността и здравето при работа, доклад на Европейската обсерватория на риска от 2010 г.*

Въпреки това, като се има предвид многообразието от конкретни ситуации от гледна точка на размера на предприятието и разнообразната работна сила, както и необходимостта да се изготвят целенасочени и ефективни мерки в рамките на политиките, следва да се използват и инструменти с незадължителна юридическа сила, за да се окаже реално въздействие в съответните ситуации. Тези инструменти включват сравнителен анализ, определяне и обмен на добри практики, повишаване на осведомеността, създаване на доброволни норми и лесни за ползване ИТ инструменти. Комисията ще продължи да наблюдава прилагането от държавите членки на законодателството в областта на БЗР, за да се гарантира подходящо спазване. Резултатите от текущата оценка на законодателството на ЕС в областта на БЗР ще спомогнат да се оформят бъдещите инициативи на Комисията.

5.2. Фондове на ЕС

Понастоящем 13 държави — членки на ЕС, използват Европейския социален фонд (ЕСФ), за да подобрят своите национални политики в областта на БЗР. Държавите членки се насърчават да използват ЕСФ и другите европейски структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, за да финансират дейности, свързани с БЗР. За програмния период 2014—2020 г. ще бъде предвидено финансиране по линия на ЕСФ в подкрепа на действия, насочени наред с другото към насърчаване на устойчива и качествена заетост и социално приобщаване, по-специално чрез:

- Отдаване на приоритет на инвестициите за „приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промяна“ чрез разработване и прилагане на иновативни и по-продуктивни начини на организация на труда, включително здравословни и безопасни условия на труд, обучение, образователни програми, включване на добри практики във всички сектори на политиката и др.

- Удължаване на трудовия живот в условията на по-добро здраве чрез разработване и прилагане на мерки за насърчаване на здравословна околна среда и психично благосъстояние на работното място. Това може да се осъществи чрез инвестиционния приоритет за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве.

- Подкрепа за наемане и връщане на работа на хора с хронични или редки болести, увреждания или психични разстройства чрез интегрирани подходи, при които се съчетават различни форми на мерки за заетост като персонализирана подкрепа, консултиране, професионално ориентиране, достъп до общо и професионално образование и обучение, както и достъп до услуги, по-специално на здравни и социални услуги.

- Разработване и прилагане на мерки за насърчаване на здравословния начин на живот и елиминиране на свързаните със здравето фактори на някои професионални/свързани с околната среда причинители на заболявания, включително ракови заболявания (например излагане на токсични вещества, тютюнев дим в околната среда).

- Подпомагане на дейности за повишаване на осведомеността/ дейности по обучение, насочени към инспекторите по труда, за да се подобрят знанията/уменията и административният капацитет за справяне с проблеми, свързани със здравето и безопасността при работа.

- Подпомагане на дейности по обучение, които се предприемат от малки и средни предприятия във връзка с използването на OiRA и други базирани на ИТ инструменти във всички държави членки.

В допълнение към това оперативната програма за заетост и социални иновации (ЗСИ) ще бъде използвана, за да се подпомогнат действия за насърчаване на сътрудничеството, комуникациите и събирането на експертен опит в областта на БЗР.

Новата рамкова програма на ЕС за научни изследвания и иновации за периода 2014—2020 г. („Хоризонт 2020“³⁵) ще осигурява финансови възможности за преодоляване на обществените предизвикателства, свързани със здравето, демографските промени и благосъстоянието.

Приоритетните области включват:

³⁵ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), COM (2011) 809 окончателен.

- разбиране за здравето;
- остаряване и заболявания;
- подобряване на активния живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве;
- ефективно насърчаване на здравословен начин на живот;
- превенция на заболявания; и
- подготвеност и скрининг.

Те отразяват необходимостта от интегриран „транслиращ“ подход спрямо предизвикателствата, за да се осигури подкрепа както за по-дългосрочните, така и за средносрочните научни изследвания и по-краткосрочните иновационни дейности.

На регионите бе предложено да отбележат базираните на ИКТ иновации за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве като една от приоритетните области на интелигентно специализиране за финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Съгласуването и полезните взаимодействия с Европейското партньорство за иновации в областта на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве и с (втората) съвместна програма за активен живот в ежедневието предоставят повече възможности за финансиране и възможности за развитие на пазара.

5.3. Социален диалог

В съответствие с разпоредбите на Договора социалните партньори на ЕС изпълняват важна роля в разработването и прилагането на политики в областта на БЗР и насърчаването на безопасна и здравословна околна среда в Европа. Социалните партньори на ЕС демонстрираха капацитет за намиране на отговори, които да съответстват на интересите както на работниците, така и на предприятията, и осъществиха директен принос към прилагането на стратегиите на ЕС в тази област. Споразуменията на ЕС със социалните партньори (например многосекторното споразумение относно кристалния силициев диоксид и секторните споразумения относно употребата на остри инструменти в сектора на здравеопазването и относно условията на труд в сектора на морския транспорт), които се прилагат самостоятелно или чрез законодателни актове³⁶, както и други инициативи на социалните партньори, оказват пряко въздействие върху безопасността и здравето на работниците.

Комисията ще продължи да подкрепя дейността на социалните партньори на ЕС и техните национални партньори във връзка с политиките в областта на БЗР съгласно техните самостоятелни работни програми. Тя приканва комитетите за социален диалог да проучат как да се достигне ефективно до микропредприятията и малките предприятия и да се разработят иновативни решения в областта на БЗР. Социалните партньори на ЕС също така са поканени да осъществят принос за извършваната понастоящем оценка на достиженията на правото на ЕС.

Необходимо е да се подобрят полезните взаимодействия между приноса от социалния диалог на ЕС на междуотраслово или секторно равнище и изпълнението на стратегическите приоритети на ЕС в областта на БЗР при същевременно пълно зачитане на автономността на социалните партньори.

От съществено значение е да се гарантират ангажираност и отговорност от страна на социалните партньори към настоящата стратегическа рамка на ЕС, включително чрез осигуряване на тяхното участие в разработването и изпълнението на конкретни инициативи на равнището на ЕС, на национално и местно равнище, както и на работното място. Тристранният Консултативен комитет по здравето и безопасността на работното място и европейските структури за социален диалог следва да играят ключова роля в това отношение.

³⁶ В случай на прилагане чрез законодателни актове, след извършена от Комисията оценка, която обхваща представителността, съответствието с правото на ЕС, въздействието върху МСП и анализ на разходите и ползите, когато е уместно.

5.4. Комуникации и информация

Успехът на всяка политика в областта на БЗР зависи до голяма степен от ефективността на комуникационните канали и инструменти, които се използват за достигане до различните заинтересовани участници, от създателите на политиките до самите работници.

Медиите, например интернет, онлайн приложенията и социалните мрежи, осигуряват редица възможни инструменти, които следва да бъдат проучени допълнително и които могат да се окажат по-ефективни от конвенционалните подходи при достигането до по-младите работници. Комисията ще насърчава по-широко участие на заинтересованите страни, включително социални партньори, експерти в областта на БЗР, представители на микропредприятия и малки предприятия, както и професионални сдружения, при прилагането на законодателството в областта на БЗР.

EU-OSHA изпълнява решаваща роля при събирането и разпространяването на уместна информация за БЗР, улесняването на обмена на добри практики и разработването на кампании за повишаване на осведомеността и по този начин допринася за по-ефективното прилагане на политиката в областта на БЗР на равнището на ЕС. Разработването от EU-OSHA на база данни с добри практики в областта на БЗР ще допринесе за подобро прилагане на политиките в областта на БЗР от страна на предприятията. EU-OSHA ще продължи да провежда общоевропейски кампании за повишаване на осведомеността по въпросите в областта на БЗР, като същевременно ще осигури по-добро взаимодействие с помощта на социалните медии.

5.5. Полезни взаимодействия с други области на политиката

Публичната политика в други области може да допринесе за подобряване на работната среда. Потенциалните полезни взаимодействия с политиката в областта на БЗР трябва да бъдат проучени по-активно. Ключовите области в това отношение са както следва:

- **Образование:** Повишаване на осведомеността за БЗР започва в училище. Бяха отправени препоръки за по-добро отразяване на въпросите в областта на БЗР в училищните програми (по-специално в областта на професионалното обучение), както и за по-добро насърчаване на психичното здраве и благоденствие³⁷. Налице са успешни пилотни проекти³⁸, но резултатите от тях трябва да се разпространят по по-добър начин. Информирането и обучението на предприемачи трябва да продължи.

- **Научни изследвания:** Определени са приоритети за научни изследвания в областта на БЗР, насочени по-специално към въздействието на застаряването на населението, глобализацията, новите технологии и професионалните и свързаните с работата заболявания и увреждания. Резултатите от тези научни изследвания трябва да се разпространят по по-добър начин и да се използват по-добре при изготвянето на политики;

- **Обществено здравеопазване:** Необходима е по-добра координация между създателите на политики с цел да се доразвият съществуващите програми и насоки и да се създават полезни взаимодействия. Необходимо е сътрудничество с ключови заинтересовани страни (крайни потребители, публичните органи, промишлеността) чрез съвместното действие в областта на психичното здраве и благоденствието и в рамките на Европейското партньорство за иновации в областта на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве³⁹. Това ще подобри условията за усвояване на иновациите и инвестициите в областта на иновациите.

- **Околна среда:** Следва да се положат усилия за по-добро допълване и съгласуване между политиката за околната среда и защитата на работниците, тъй като работното място може да се счита за микросреда, в която може да настъпи подобна експозиция на опасни вещества, макар и при различни нива и специфични определящи фактори;

- **Индустриална политика:** Някои прости решения, например насоки за избягване на трудови злополуки или указване на приемливата експозиция на вибрации, могат да помогнат на

³⁷ ОИСР (2012 г.), *Sick on the Job? Myths and Realities about Mental Health and Work, Mental Health and Work* („Болни на работното място? Митове и реалност за психичното здраве и работата, психично здраве и работа“).

³⁸ Интегрирането или „включването“ на БЗР в образованието представлява ключов елемент за развитието на култура на превенция чрез обучение на децата и младите хора да живеят и да работят по безопасен начин. EU-OSHA предоставя много информация за добри практики в тази област. <https://osha.europa.eu/en/topics/osheducation>.

³⁹ http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing&pg=about.

МСП да прилагат БЗР по икономически по-ефективен начин, тъй като няма да има нужда да се наемат експерти в областта на БЗР, които да извършват оценки. Трябва да се положат усилия, за да се подобри съгласуваността и да се създадат полезни взаимодействия между индустриалната политика и политиката за защита на работниците, по-специално във връзка с химичните вещества.

- **Равенство:** Политиката в областта на БЗР може да допринесе за борбата срещу дискриминацията и за насърчаване на равните възможности в политиките на ЕС, по-специално чрез насърчаване на правилното прилагане на Директива 2000/78/ЕО⁴⁰ относно защитата на здравето и безопасността при работа на хора с увреждания и Директива 2006/54/ЕО⁴¹, с която се забранява по-неблагоприятно третиране на жените на работното място поради бременност или майчинство.

6. ПРИЛАГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА РАМКА В ОБЛАСТТА НА БЗР

В настоящото съобщение се определя рамка за действие, сътрудничество и обмен на добри практики в областта на безопасността и здравето при работа за периода 2014—2020 г., която може да се прилага само с активното сътрудничество на националните органи и социалните партньори. Поради това Комисията ще проведе открит дебат с ключови заинтересовани страни в съответните форуми относно възгледите и предложенията, съдържащи се в настоящото съобщение, и ще ги включи в осъществяването на действия, когато е уместно. От особено значение ще бъдат мненията, получени от институциите на ЕС, социалните партньори, специализираните комисии като Консултативния комитет по безопасност и здраве (ККБЗ), Комитета на старшите инспектори по труда (КСИТ) и EU-OSHA.

През 2016 г. ще бъде извършен преглед на настоящата стратегическа рамка в контекста на резултатите от последващата оценка на достиженията на правото на ЕС в областта на БЗР и напредъка по прилагането ѝ.

Комисията ще гарантира наблюдение на прилагането на стратегическата рамка, като се използват съществуващите форуми и пълното участие на институциите на ЕС и всички заинтересовани страни.

* * *

⁴⁰ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, ОВ L 303, 2.12.2000 г.

⁴¹ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена), ОВ L 204, 26.7.2006, стр. 23.